

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 127.

V Ljubljani, v soboto 5. junija 1897.

Letnik XXV.

Zor se dela!

Čim več pojasnjevanja od naše strani, tim težje bo delo naših so-vražnikov.

Učit. Tovariš. 1897. št. 11.

S prvim veseljem smo prebrali zadnjo številko „Učiteljskega Tovariša“. Le tako naprej! Zor se dela. Vsak, komur je do resnice, bo spoznal, kakšne misli imajo slovenski učitelji o šoli. Toda ne recimo — slovenski učitelji! Na čast večini slovenskih učiteljev bodi povedano, da mi ne moremo verovati in ne verujemo, da bi bil „Učiteljski Tovariš“ res njih glasilo! Zdi se nam namreč, da je ta list le glasilo Dimnikovo, in Dimnik sam glasilo nekaterih drugih, ki jim je najvišje zvanje izza hrbta drugih pobijati jezuitsko-klerikalnega zmaja. Seveda, če „U. T.“ res ni glasilo večine učiteljev, pričakovali bi vsekake že vendar enkrat dejanjske izjave!

Zadnji „Učit. Tovariš“ je torej vzel na muho Ebenhoehov šolski predlog. Posebno znamenito je, da nič ne črha več o narodnosti, ampak z internacionalno socijalno demokracijo brani „versko svobodo“ in obsoja „narodno nestrpnost“: „In učiteljstvo? Naj li drži roke križem v tako resnih časih ter fatalistično čaka, da mu bodo klerikalci gospodarili? Ne! — Organizujmo se učitelji vse Avstrije ter skladajmo za našo šolskopolično propagando. Najprej moramo ustanoviti skupen list avstrijskega učiteljstva. Ta naj bode šolskopoličen ter naj razpravlja razne zadeve z našega skupnega stališča... Iznebiti bi se pa morali v ta namen kot udje zaveze avstrijskega učiteljstva vsake verske in narodne nestrpnosti...“

Kaj je to? Katero je skupno stališče avstrijskega učiteljstva? Versko stališče? Ne! Narodno stališče? Ne! Zakaj z jedom in protestantom, z Nemcem in Madžarom je slovenski učitelj lahko v eni zavezi, kakor uči „Tovariš“: „Vsak zavedni avstrijski učitelj (bodi si jud ali protestant

ali mohamedan) mi je brat, vsaka zavedna avstrijska učiteljica sestra. V združenju je moč!“

Morda je denarno stališče tisto skupno stališče? To bi bilo nekaj. Za uredbo učiteljskih plač bi bila mogoča neka mednarodna in če hočete tudi medverska zaveza. A „Učiteljski Tovariš“ ne misli samo tega. Resnica je, da politične stranke izbira samo po znanem „do ut des“ brez ozira na načela, vendar je to stališče prenizkotno, da se ne bi „v tako resnih časih“ višje povspel. „Učiteljski Tovariš“ oznanja namreč organizacijo za „šolsko-politično propagando“, ali povejmo z eno besedo propagando zoper — klerikalizem. „Odium infernale“ mednarodnega in medverskega masonstva zoper klerikalizem, to je tudi skupno stališče — avstrijskega učiteljstva. Učiteljstvo se boji, da ne bi „bratje Čehi izročili ljudskega šolstva najhujšim nasprotnikom prosvete — klerikalcem, v roke“.

Vprašali smo že o priliki „Učiteljskega Tovariša“, kaj li je klerikalizem, in kdo so klerikalci? „Učiteljski Tovariš“ je modro molčal. Modro pravimo! Zakaj recimo, da bi bila odgovor ta-le enačba: klerikalci = katoličani, ali tudi: klerikalci = katoliški duhovniki, bi se našemu narodu oči odprle, in sodimo, da ne učiteljstvu v prid! Modro je zamolčal, a ne možko! Kdor nima toliko poštenja, da bi povedal, koga misli „klevetaje in zabavlja“, pri njem ne iščite — moštva!

A da si „Učiteljski Tovariš“ in njega urednik nimata tolikanj moštva, da bi z možko besedo v oči povedala, kdo so klerikalci, naj nikar ne misli, da se ne poznamo! Poznamo se in tudi narod vas bo spoznal!

Po repu se kača spozna. „Učiteljski Tovariš“ sčuje zoper „srednjeveški fanatizem klerikalcev“ in zoper „verski separatizem“, in kaj hočejo te fraze, znano je vsem. „Zgodovinska resnica je“, tako piše ta list, „s Slomškovo glavo“, „da je verski separatizem provzročil človeštvu že brezmejno gorje. Katoličani in protestantje so se med seboj klali 30 let, predno se je razglasila med njimi

verska svoboda. In gromade! In ječe! Koliko bi znale one povedati, da prinaša verska nestrpnost brez števila nadlog in nesreč. Prav take nesreče nam prinaša tudi „narodna nestrpnost“.

Sklep? Cemu naj bi se otrokom verskih manjšin zapirale ljudske šole? Saj plačujejo njih stariši davke, kakor mi, v denarju, delu in skrvjo, če je treba.“ Sklep je sicer zelo slab, zakaj iz tega, da tudi drugim veroizpovedanjem gredo šole, še ne sledi, da je treba v jedno šolo pometati jude in protestante in katoličane, in da naj je katoliškim otrokom učitelj jud ali pogan ali mohamedan. Sklep je torej vrlo nelogičen, a dokazuje ipak, za čem stremi „Učiteljski Tovariš“, namreč za verskim indiferentizmom. Vsega gorja mu je krivo „nestrpna“ katoliška vera!

In srednjeveški fanatizem? Tega širijo klerikalci. „Klerikalci se oglašajo kot zastopniki starišev in šolske mladine, ne da bi imeli za to pravico. Prihodnost mladine imajo odločevati stariši; ti pa ne potrebujejo nikakoršnih varuhov, posebno takih ne, ki hočejo že mladino napojiti s srednjeveškim fanatizmom, ki nam hočejo torej ljudsko šolo pokvariti...“

In zopet: „Klerikalci hočejo imeti gospodovalno besedo pri odgoji mladine; ta jim pa ne tiče. Pri šoli imajo odločevati stariši, davkoplačevalci in strokovno izučeni učitelji. Klerikalnim voditeljem, ki ne poznajo družinskih težav in nadlog, ki ne vedo, koliko morajo stariši trpeti za svoje otroke, ne tiče nikakoršen vpliv na šolo...“

Argumenti so seveda zopet vrlo slabi. „Prihodnost mladine imajo odločevati stariši, ti pa ne potrebujejo nikakoršnih varuhov...“ Dajte torej, naj stariši volijo šolo. Ali ne vidite, da je vaše toli željeno „podržavljenje“ šol naravnost v opreki z naravnim pravom starišev? Stariši ne potrebujejo varuhov, menda tudi državnih ne!

Posebno imeniten je pa drugi argument! Kle-

LISTEK.

Ob sklepu sesije.

Zapuščena je zbornišna dvorana in avstrijski narodi več ne gledajo lepih prizorov, kakoršne so jim za drag denar prirejali nemško-narodni poslanci. Kakor njega dnij, ko so silili Goti in Longobardi proti jugu, odmeval je tudi sedaj krik divjih Germanov po livadah naše Avstrije. Kakor so njihovi pradedje hiteči v boj razbijali s sulicami ob ščite, ropotali so naši neodrešeni Germani z ravnili po mizah, na čelu jim Alarih Schönerer.

Alariha pokopali so njegovi prijatelji sedečega na konji in oboroženega v strugi reke Buzenta. Sužnje, ki so skopali grob, so usmrtili. Valovi Buzenta šumijo nad mrtvim junakom in nobeden ptujec ne more oskruniti njegovega groba. Tudi, kedar dokonča Schönerer svoj plodoviti in slavni zemeljski tek, priredijo mu lahko prijatelji tak pokop. Do tedaj premagal bode gotovo že vse Slovane. V Vltavi izkopati mu bodo morali slovanski sužnji jamo, posadili ga bodo na sodček piva, v roki pa bo držal

ravnilo. Jamo bodo zasuli, valovi Vltave zašumeli bodo čez njo in trupla usmrtenih sužnjev splavala bodo po njih tja proti morju. Nobenega ptujca noga ne bode oskrnila kraja, kjer bode počival junak. Samo v čolnih bode večasih plaval kleti Slovan nad mrtvega Germana glavo, ki je njega dnij po velikanskem naporu izdelala zmagoviti načrt obstrukcije.

Sedaj pa je mož še živ in čvrst in somišljeniki lahko pričakujejo od njega še mnogo junaških činov, predno odide o Valhalo. Še velikokrat se bode razlegal njegov mogočni glas po parlamentarnem bojišču.

Sedaj pa je to bojišče zapuščeno:

Vse tiho? ... Vse tiho! ... Le spite,
Kar bojna vas nosi ravan!
Saj skoraj se spet prebudite —

Bojevniki spijo. Sicer ne po bojni ravani, marveč po hladnih sencah letovišč, kar je baje prijetnejše. Ako srečaš v letovišču gospoda, nosečega obvezano desnico v zanjki, ne veš, ali je član predsedstva, kateremu je vednega zvonjenja otrpnila roka, ali je član manjšine, ki si je isto pohabljenje pridobil s pridnim razbijanjem po mizah. Ako pa vidiš moža z obvezanimi usti, staviš lahko, da je to mar-

ljiv obstrukcijonist, ki leži posledice kričanja, in sedaj, žal, mora molčati. Ako pa naletiš na uradnika, kateri navzlic desetletnemu ali še daljšemu službovanju med Slovani ne zna njihovega jezika, bodi prepričan, da mora tudi brez obveze na ustih molčati, kedar ima opravka s slovansko stranko.

In baš radi njega bil je ves ta vik in krik, ta boj in dvo boj. Orožarji gotovo niso zadovoljni s tako zgodnjim sklepom sesije, kajti prodati so upali še marsikako pištolo ali sabljo. Tem malim obrtnikom provzročila je torej vlada s sklepom sesije nepreračunljivo škodo, nepreračunljivo zato, ker se ne vé, koliko dvo bojev bi bilo dozorilo daljno zasedanje.

Škoda avstrijskih narodov pa se da natančno preračunati, toda ne škoda, ki jo je provzročil sklep, temveč ona, ki jo je provzročilo zasedanje. Ako srečaš bolnika, pri katerem nobeden zdravnik vesoljnega sveta ne bode konstatoval hipertrofije denarnega mošnjička, lej, to je avstrijsko ljudstvo. Spoštljivo se mu odkrij, kajti ta bolnik plačal je za zadnje zasedanje državnega zbora iz jetičnega svojega denarnega mošnjička nad 300.000 gld.!

rikaleem ne tiče nikakošen vpliv na šolo, ker ne vedo, kaj so družinske težave in nadloge! Ahiles! Saj se nam je zdelo, da bodo kmalu zavrgli tudi — učiteljice! Te so sicer bolj ali manj strokovno izobražene v realijah itd., kakor klerikalci v mističnih strokah, a nekaj bistvenega jim manjka, kakor klerikalcem — učiteljem „ne poznajo družinskih težav in nadlog, ne vedo, koliko morajo stariši trpeti za svoje otroke“, ker učiteljice kot učiteljice se navadno ne smejo močiti!

Argumenti „Učit. Tov.“ torej nikakor niso ukrojeni po Križmanovi logiki, a dobre volje „Tovarišu“ ne odrekamo. Dokazati je hotel, da cerkvi ne tiče nikakošen vpliv na šolo, tem manj, ker bi cerkev „napojila že mladino s srednjeveškim fanatizmom in tako šolo pokvarila.“

Hvaležni smo glasilu „slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ za ta pojasnila, da se vedno bolj — upoznamo. Glede na vodilni „moto“ pa pravimo: „Čim več pojasnjevanja od vaše strani, tembolje bo naše delo! Ne nazaj, ne navzdol, ampak naprej in navzgor!“

Krščanska pravičnost.

Pomenljive besede, ki jih je navdušeno, iz dna duše, po dejstvih samih prisiljen, ispregovoril duhoviti, a zasebno popolno slobodomiselni dr. Kramar pri banketu zbornične večine, so vredne, da se jih naši liberalci pri „Slovenskem Narodu“ dobro zapomnijo.

S kakšno besnostjo se zaganjajo ti ljudje v — klerikalce in vendar je zgodovina našega naroda jasno pokazala, da so mu bili vedno najboljši zavezniki in poštvovalni, nesebični podporniki vedno le tisti moške nemškega rodu, katere on nazivlje — klerikalce.

V svoji liberalni breznačajnosti ima pač drznosti dovolj, da se brati z nemškimi liberalci proti lastnim bratom, in v istem trenutku, ko stiska roko nemškemu liberalstvu, ki hoče uničiti Slovence, kriči na vse pretege: Proč s klerikalci! v zahvalo za nepopisne napade, ki jih imajo prestati od svojih liberalnih sorojakov.

Nepokvarjeno sree mora povzdigniti prizor, ko vidi Nemca v boju za pravice slovanskih narodov; občudovanje se mu mora pomnožiti v navdušenje, ko vidi te kremenite moške, kako jim podla strast meče v lice psovke: Izdajice, prokleti odpadniki!

Čuli so se taki glasovi uprav v zadnjem državnoborskem zasedanju. Jeze ves rudeč je stopil v jedni zadnjih sej Wolf pred klopi, kjer sedi katoliška ljudska stranka in razbijajoč s pestjo je kričal: „In ti izdajice imajo nemška imena! Ali vas ni sram, da vas je rodila nemška mati. Človek se mora zjokati, mora snoreti, če vas pogleda. Hudič vas poberi.“

Takih prizorov je bilo nebrojno. In „klerikalci“ so vendar vstrajali.

Zato je prevzet notranjega raznetja dr. Kramar napiljal pravičnemu Nemcu baronu Dipauliju in povdarjal, da je krščanska pravičnost tisti temelj, na katerem stoje in s katerega dobé svoje sile.

Da, pravičnost je jedini temelj javnemu življe-

nju. Pravičnosti pa ni drugod, nego tam, kjer vlada neskaljeno živo krščanstvo, ali kakor vi pravite, klerikalizem.

Ta načela zastopamo tudi mi in delovali bomo vedno na to, da bo slovensko ljudstvo prešlo k dnevnemu resnega krščanskega dela preko objestnih klevet naših pedanj — liberalizma.

Tolažijo se z bodočnostjo.

Iz Zagreba, 30. maja.

Težko nalogo so imeli mažaronski časopisi po dokončanih volitvah, kajti prikriti je bilo treba hud poraz, ki ga je pretrpela vladina stranka v volilni borbi. Kakšno je bilo pa duševno razpoloženje teh ljudi v tem času. nam najbolje dokazuje neuglajeni slog njihovih člankov o volilnih dogodkih sploh in še posebej razprave v sedanjem političnem položaju na Hrvatskem. Mislite li, da se je mažaronska stranka kaj stresnila valed zmag opozicije ter začela razmišljati ob vzrokih tega pojava? Kaj še.

Huje besnijo zdaj proti opoziciji, nego so sploh kdaj, in ko bi človek sodil to stranko po tem, kar sta napisala oba uradna časopisa zadnje dni psov in zmerjanja proti opoziciji, moral bi se nehoté spomniti one latinske prislovice: quem deus perdere vult, dementat. Pa drugače tudi ni mogoče, ker nočejo spregledati, da so sami krivi tolike nevolje med narodom, ko popuščajo Mažarom v vsakem vprašanju, a za narodno blagostanje jim že skoro ni mar.

Narod je vse to spregledal, kajti on najbolje čuti, kje ga čevlji žuli, pa je moralo priti do tega, da je obrnil hrbet onim, ki so mu vedno obetali razne koristi iz dosedanje politike, ali jih do zdaj ni bilo še nikjer videti.

Zategadelj so začeli iznova mamiti narod v svoj tabor z [novimi obljubami, češ, da se morejo le te izpolniti le tedaj, če ostane sedanja vlada na svojem mestu, kajti opozicija po njihovi trditvi sploh ni sposobna, da kaj izvede za narod.

Da se pokrije ta poraz vladine stranke tudi pred Mažari, lotili so se resnobnega (!) posla precej po volitvah poznati oprode današnjega sistema, posebno pa generalšef njihov Gjurmović, glavni sodelavec „Pester Lloyd“. V svojih dopisih in člankih je skušal omalovažiti vseh opozicije, češ da je ostala narodna (mažaronska) stranka še vedno v veliki večini in da med poslanci, voljenih od opozicije nima pravih parlamentarcev, in da je v taboru mažaronskem cvet inteligence.

V tem duhu so pisali ti dopisuni vsa svoja poročila v Budimpešto, a pri tem tudi seveda debelo lagali o nasilni agitaciji opozicije, katera se pa še v istini niti prav za prav ganiti ni smela. Svet se mora zaslepiti, kajti če Mažari zvedo vse, kaj in kako se je delalo pri naših volitvah, zgubili bi morda vendar le zaupanje do te stranke, za katero ni hotel narod glasovati, če tudi so ga na to silili na vse razne načine.

Pri vsem tem pa se je našlo vendar le tudi med Mažari nekoliko nevernih Tomažev, ki pišejo, po svojih glasilih, da ni vse tako na Hrvatskem, kakor poročajo vladini časopisi, marveč da je politika sedanjega bana pretrpela pri zadnjih volitvah

nedvomno hud poraz, kar dokazuje, da dosedanje delovanje njegovo ni bilo uspešno za poznato idejo. Da, slišijo se tudi ostre obsodbe tega delovanja seveda z mažarskega stališča. Našli so se tudi taki, ki ga ne smatrajo nič več za pravega državnika in izvoljenega moža za poznato svrhu.

Take opaske seveda mažaronom niso niti najmanje povoljne, pa se je našel dopisnik nekega mažarskega lista ter se je potrudil sam k banu, da izve neposredno iz pravega izvora, kako se sodi tukaj o bivših volitvah. A kaj je slišal? Vse, kar so že poprej mažaronski listi pisali, samo v lepši obliki in čednejših frazah, med katerimi je čudna posebno ona, ki opozoruje na delovanje sedanje sabsorske večine glede bodočega delovanja njenega v onem duhu, ki bode gotovo pripeljal do rešitve velikega problema v jedinstvenosti misli in političnih aspiracij. Dobro so poznate nakane dosedanje politike na Hrvatskem glede jedinstvene misli med Mažari in Hrvati, kar ne pomeni nič drugega, nego to, da se imajo Hrvati za vselej odreči zvezi s Slovenstvom ter se zgubiti v mažarskem morju. Potem pridejo pa politične aspiracije mažarskega naroda na red, namreč prek pozabljene Hrvatske vlast mažarska do Jadranskega morja in pa doli na iztok. To je ta veliki problem, za kateri se dela z vso silo že več let, ali brez pravega uspeha, kar so pokazale zadnje volitve. Saj se Hrvati ne dajo zbrisati jednostavno iz števila živih narodov, kakor bi radi mažarski šovinisti. Hrvatski in ne Mažarski je previdnost Božja odločila važno nalogo na slovanskem jugu. Izvršila jo bode v zvezi z drugimi Slovani vključ vsem zaprekam mažarskim in zastonj je ves trud onih, ki se temu protivijo. Celih štirinajst let se je delalo in trudilo v mažaronskem taboru za ta veliki problem, pa kako so ga rešili? Dalje so od njega, nego so bili s početka. Tolažijo se pa slobodno sami med seboj in tudi Mažare, s prihodnostjo, ker jim je sedanjost nepovoljna. A če so nadarjeni zares z državniškim duhom, kakor se trdi, potem naj si uredijo svoje bodoče delovanje tako, da bode moglo imeti kaj uspehov, ali le na korist hrvatskega naroda, ne pa na njegovo škodo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. junija.

Krščanski socijalci in zborniška večina. Gotovo se mnogi naših somišljenikov vprašujejo, kakšno je razmerje krščanskih socijalistov v državni zbornici do sedanje večine. Saj so nam in našim težnjam po svojem delu in po svojih uspehih krščanski socijalisti pod vodstvom neustrašenega dr. Luegerja v mnogih ozirih prijazen vzor. Čudimo se njihovim čilim naporom. Dan za dnem poučujejo pri shodih ljudstvo; novoizvoljeni poslanci vporabljajo ves prosti čas v organizacijo, v razširjevanje krščansko-socijalnih idej. Moške delajo in sicer brez strahu za dobro stvar. Zato zaslužijo splošno priznanje. Nas so v naših nežnih narodnih čustvih že večkrat nemilo zadeli. Proti celjski gimnaziji so govorili in glasevali, nemški značaj dunajskega mesta so pretirano zagovarjali, in letos so se postavili glede na jezikovne naredbe na Slovanom

Revolucija v Pasji Vasi.

Kulturnozgodovinska študija.
Spisal Jože Arko.

(Dalje.)

Gospod Kršič pa je bil drugačen človek. One deviške sramežljivosti ni imel niti trohice več. — Imel pa je denar. To je bil njegov idejal. . . . Ta idejal je nosil v prsih vse svoje življenje. V poznejših letih se mu je pridružilo še častiželje. — Ko je še v Zagrebu prodajal žvepljenke in enak drobiž, je znal dobiti „pod vsakim kamenom krajcar“. Stare igrače in podobice, škatlje in škatljice, katere so zmetavali bogati ljudje, je on skrbno zbiral in jim dajal zopet lepšo obliko. Poleg lepih, novih rečij so dobivale tudi prenovljene svoj častni prostor. In često je koga zapeljala nizka cena, da je kupil poharvano in položeno starino mesto novega.

Bil je tudi zelo podjeten. Lotil se je vseh mogočih rokodelstev in obrtij. Bil je celo dimnikar, ob jednem pa je hodil ljudem žagat drva, malim mo-karjem vozit moko na kolodvor, viničarjem pre-takat vino.

Tako si je prislužil malo svoto, s katero je začel trgovino z vinom. Poznejše se je preselil iz Za-

greba domov v Pasjo Vas. Tu se je oženil bogato pri nekem kmetu, katerega je zmotila ljudska govori-ca, češ, da je prinesel Kršič iz Zagreba denarja ko peska.

Ljudje so radi zahajali v novo krčmo, ker je bila nova, in novina vleče. Poleg tega pa grla niso razvajena, da bi precej čutila razliko med različnimi pijanci. Da je le „vince lepo farbano, glažek pa natočen“.

Tako se je novi krčmar počasi nalezal denarja. Tak je bil torej Kršič v svoji preteklosti v resnici, sedaj je bil v očeh svojih upnikov spoštovan meščan, ki je v svojem času kar trosil denar za volitve, ko je sedel v mestnem zastopu velikega mesta med advokati in drugimi učenimi možmi.

Pozno je že bilo, ko je bil končan prvi shod kitajske stranke. Udeleženci so se razhajali nena-vadno židane volje. Večini so se po malem mešale noge in se zadevale druga ob drugo. Le Urbanček Strbunk in Štefek Mikola sta stopala še precej ravno in urno.

Oh ta Štefek!

Vedno je silil v Urbančka: „Ti si moj najljubši, moj srčni, pristrčni prijatelj. Kako te imam rad! . . oh kako!“

Gospodek je bil že pozabil, da je bil pred kratkim še „precaštani“ prijatelj trgovca Skočina. Toda haj! Cemu pa se ni vrnil nazaj Skočin? Zakaj ga je pustil samega? Zakaj ga zanemarja? . . . Braz prijatelja pa Štefek ne more biti cel dolgi večer, zlasti ne nocej, ko mu tako lepo brenči po glavi, ko mu je tako gorko, tako mehko tam notri v oni votlini, kjer vre vsa mladostnoživahna in burna kri, ko mu kar trepeče in od veselja poskakuje nežna stvarica, kateri pravi on srček.

Zakaj se neki opisuje in dramatizira vedno le nezvestoba „plavalasek in bujnih dam“ do moškega spola, nestalnost gospodičev in gospodov v ljubezni do svojih kolegov pa se ignorira? Ali so „pisatelji“ principijelno tako pristranski?

V par minutah sta prejadrala Štefek in Urbanček celo „blatno jezero“ slavnega trga. Sedaj sta še le zapazila, da sta sama. Morala sta počakati, da prebredejo še drugi prozajično jezero, ki niti ne valovi, niti ne poje svoje zamolke, „večne himne“.

Med tem sta imela ta-le razgovor:

Štefek: „Ali imaš rad, da dobimo novega župana?“

Urbanček: „Seveda, seveda!“

Štefek: „Zakaj posebno?“

nasprotno stališče. Kaj naj porečemo o njih. To postopanje se ne da opravičiti, dasi je v marsičem razložljivo. Mlada stranka noče izgubiti svoje agitacijske sile pri nemškem ljudstvu, katero hoče pred vsem iztrgati liberalizmu. A poleg tega ne smemo pozabiti, da tudi nam Slovanom krščanski socialisti mnogo koristijo: v političnem, narodnem in državnopravnem oziru s svojim odločnim bojem proti mažarski nadvladi, v vseh ozirih pa s tem, da hočejo s temeljitimi gospodarskimi preosnovami dati ljudstvu gmotno trdnost in s tem ustanoviti zdravo demokracijo. Vrh tega pa moramo objaviti izza zadnjega časa še jasnejši pojav krščansko-socialnega prijateljstva z nami, oziroma z večino. Krščanski socialisti so se zadnji čas že čisto najodločnejše postavili na pravo centralistiško, federalistiško stališče. In sicer niso tega stališča zagovarjali le glede na avtonomijo dežel, marveč tudi z ozirom na avtonomijo narodov. „Deutsches Volksblatt“ je razmotrivalo, kako bi se rešilo narodnostno vprašanje v Avstriji, prišel do zaključka, da je jedina pomoč — federalizem. Zagovarjal je v svojem članku najodkritejše zedinjeno Jugoslavijo. In pred par dnevi je zopet, govoreč o razpuščenem državnem zboru dejal, da Nemci morajo ostati v manjšini, dokler ne puste svojega centralistiškega načela. Mi z veseljem to beležimo in po pravici sodimo, da nismo tudi dejansko več daleč vsaksebi. Naravnost pristavljamo, da se nam zde krščanski socialisti neizogibno potreben činitelj v državnozbornem delovanju in da spadajo prav posebno v zvezo tistih strank, ki hočejo uspešnega resnega dela.

Mladočeht in Hus. Izvrševalni odbor mladočeške stranke je izdal oklic, kateri Čehe pozivlja naj sijajno obhajajo Husovo slavnost 6. jul. t. l. „Narodni Listy“ porabijo to priliko, da zopet prav krepko zabavljajo klerikalizmu, kateri narode mōri in kuje v sužnostne verige. — Po našem mnenju bi Mladočeht ravno sedaj, ko jih katoliške stranke v državnem zboru podpirajo proti navalu nemških liberalcev, imeli mnogo drugega bolj imenitnega posla, kot boriti se zoper klerikalizem.

Češki listi z zaključenjem državnega zbora niso posebno zadovoljni. „Hlas Naroda“ piše, da bi se zbornica toliko časa ne smela zaključiti, dokler se ni sprejela adresa. Kakor sedaj kaže, zmagala je vendar le obstrukcija nad večino, katera je podlegla manjšini. Kar se je sedanji manjšini posrečilo, to se bo gotovo v prihodnje posrečilo kaki drugi, zato smo v resnici v sredi parlamentarne krize. — „Politik“ pa nasproti pravi, da parlamentarno delovanje je v tacihih odnosih moralo prenehati. Ako drugega dobrega pretekla sesija ni imela, zahvaliti jo imamo vsaj toliko, da nam je storila trdno večino, v kateri odločujejo Slovani. — Nemško-liberalna „Bohemia“ pa je polna ognja in pravi, da se mora, ker se je večina za sedaj umaknila, boj proti jezikovni naredbi nadaljevati do najbolj pozabljenih vasi nemških hribovcev. Češko-nemška pogajanja za poravnavo bodo tedaj zelo težavna in Badeni bodo v jeseni skoraj gotovo tam, kjer je sedaj.

Lah se večini zelo ponujajo. Nekaj vpliven poljski poslanec je vprašal te dni načelnika naše

Urbanček: „Zato, zato — nā, veš kaj, priveri se, da ne boš nikomur povedal?“

Štefek: „I no, pri moji veri!“

Urbanček: „Zato, ker — ker ga sovražim... V vojake me je bil vtaknil... on, samo on... lahko bi me bil oprostil. Za ta čas je bil oskrbnik mojega imetja... pa mi je — oh, molči, Štefek, veš, molči —“

Štefek: „Beži, beži — seveda!“

Urbanček: „... pa mi je veliko zagospodaril.“

Štefek: „Uh, ta volkodlak! Veš no, mene je tudi hotel vtakniti v vojake, in oh, oh — morda me še bo, če mi ne zmagamo — ih, ih, ih —“

Štefek je začel blagoglasno jokati. Urbanček ga je tolažil:

„Molči, molči, saj bomo zmagali.“

„Da bi le! — Kaj hočejo meni vse te Brbčeve, idaje! Mar so mi! Da bi le zmagali in dobili novega župana, če ne — bom — bom — vojak... ih, ih, ih...“

Vnovič je zajokal Štefek in si obrisal z rokavom oči. Ostali Kitajci so se bližali. Urbanček je prijel Štefka za roko in ga vlekel dalje po blatu, tolažeč ga a vsemi mogočimi tolažili in blažili za žive.

(Dalje sledi.)

zveze, je-li bi ne kazalo vsprejeti Lahov v skupno večino. Seveda mu je ta odgovoril, da bi Slovenci in Hrvatje nikdar ne mogli skupno sedeti s svojimi najhujšimi nasprotniki. Mi sodimo, da je liberalstva že po Mladočehih in nekaterih Poljakih več nego preveč v večini in naši poslanci bi morali brž izstopiti iz vsake zveze, v kateri bi imeli nemški liberalci ali liberalni Lahs svoje mesto. Ta korak bi zahtevala politična poštenost in doslednost v programu, ki smo si ga postavili katoliški Slovenci.

Sveta stolica se je z rusko vlado gledé novih škofov po sedmero izpraznjenih katoliških škofijah popolnoma poravnala. Sveta stolica je potrdila predložene prelate, tako da bodo v kratkem po papeževem breve imenovani novi novi škofje. — S tem je končano pogajanje, katero je trajalo več kot tri leta. V vatikanskih krogih hvalijo zlasti osebno naklonjenost carjevo, kateri se je zahvaliti, da se sedaj ruski unijati radi bogoslužja nič več ne preganjajo kot poprej. Sveti oče je radi tega poslal carju posebno zahvalno pismo.

Rusija proti Angleški. Ruski listi so pričeli odločno obsojati postopanje Angležev v Transvalu, ter opozarjajo evropske vlade, naj nikar ne puste, da bi se Anglija v Afriki na njih škodo preveč razširila. Tudi Kreta bi že od nekdanj angleški kramar tako z veseljem zasedel, kot Malto, Cipern in Egipet. Z drugimi velevlasti vred Rusija ne bo nikdar dopustila, da bi Kreta prišla pod kako tujo oblast, katere narodnost na otoku ni zastopana. — Kolikor večje nasprotje med Rusijo in Anglijo, tolikor bolj pa se v zadnjih dneh zblížujeta zopet Rusija in Grška. Grški kralj Jurij je pred kratkim poslal zahvalno pismo ruskemu carju, v katerem se mu toplo zahvaljuje za njegovo podporo pri sklepanju primirja ter ga prosi, da bi tako blagohotno posredoval tudi pri sklepanju stalnega miru.

Cerkveni letopis.

V spomin pok. župnika Janka Vraz-a.

Nedavno so razglasili žalostni zvonovi v St. Florijanu ob Boču, da g. župnika ni več med živimi. Opravljal še je istega dne vsa navadna opravila, maševal je, spovedoval, izpraševal zaročence in potem šel v šolo. Ai med podukom umrje sredi nedolžne mladine za srčno kapjo.

Rajnega so dičile kaj lepe čednosti, vsled katerih je bil vernikom in svojim tovarišem uzor in vzgled. Dasiravno slabe postave, vedno bolehen, je bil vendar silno delaven v vinogradu Gospodovem. Res čuditi se je, kako je tak slaboten človek mogel opravljati svojo odgovorno službo na raznih težavnih štacijah. In opravljal jo je povsod prav vestno, če tudi je pri tem veliko trpelo njegovo zdravje.

Kako vnet je bil za olupšavo hiše božje, pričata obe cerkvi njegove župnije. V kratkem času je oskrbel obema cerkvama, župnijski in podružni, zvonove in uri in za glavna dediča je postavil rogaško in svojo župnijsko cerkev.

Občeznana je bila njegova ljubezen do ubožcev. Ko se je raznesla žalostna vest o njegovi smrti, pride mi nasproti berač žalostnega obraza, rekoč: „Moj največji prijatelj so umrli“. Res, ubožcem je bil več ko dobitnik, bil jim je prijatelj, oče.

Redka je taka ljubezen otrok do starišev, kakor jo je gojeval rajni. Kako rad se je spominjal še vedno svoje že davno umrle blage matere! S svojim pobožnim očetom, nadučiteljem pri Sv. Marjeti na Pesnici v pokoju, kateri se je le nekaj mesecev pred sinom preselil v večnost in ki je bil pravi vzor pobožnega, krščanskega učitelja, s svojim očetom torej dopisoval je vsak teden najmanj enkrat in dnevi posebnega veselja so mu bili, kadar ga je obiskal stari oče.

In kakor je bil rajni zvest sin svojih roditeljev in jih izvanredno spoštoval, bil je tudi zvest in goreč sin svojega slovenskega naroda. Kaj rad je podpiral slovenska društva, rogaško bralno društvo zgubilo je z njim svojega najnarodnejšega podpornika. Za slovensko katoliško časopisje je gorel in je krepko podpiral tudi s svojimi pogostimi dopisi.

Na političnem polju je bil mož-značaj, ki se ni upognil nobeni sili. Celó dan pred svojo smrtjo je prigovarjal in podučeval kmete, kako da naj pri prvotni volitvi volilnih mož za državnozbornske poslance četrti in pete skupine, ki se je vršila ravno ob dnevu njegove smrti, volijo samo katoliške, zavedno narodne moze.

Obče znana je bila tudi velika pobožnost rajnega g. župnika. Najraje se je nahajal v cerkvi,

kjer je premolil cele ure pred sv. Rešnjim Telesom. Pot na Ložno k Mariji Lavretanski mu je bila najljubša in dasiravno bolehen, je celo ob grdem vremenu kaj rad zahajal v to prijazno cerkvico častit Kraljico nebes. In kar je sam gojeval, to je vcepil tudi vernikom v srce, zlasti mladini ljubezen do Marije in presv. Rešnjega Telesa. To je bilo tudi njegovo zadnje opravilo na zemlji.

Ravno ko je šolsko mladino navduševal za čiščenje presv. srca Jezusovega in Marijinega in prigovarjal vstopiti v to bratovščino, postane mu slabo; zato se vsede na stol, pa hipoma se zvrne raz njega — mrtev. Če tudi neprevidena, vendar srečna je smrt njegova, v kateri je jenjalo biti srce v trenutku, ko je kipelo in gorelo ljubezni do svojega Sodnika!

Kako spoštovanje in ljubezen je vžival rajni med svojimi duhovnimi brati in vernim ljudstvom, pokazal je jasno njegov sijajni pogreb. Ne samo iz domače župnije, ampak od daleč okoli zbrala se je neštevilna množica njegovih častilcev.

Ko stopi na leco veleč. g. nadžupnik in dekan J. Tombah in omeni v svojem divnem govoru zaslug rajnega župnika — ne, kakor pravi, njemu v pohvalo, ampak nam v spodbujajo — ni bilo suho nobeno oko. Pač blagor mu, komur grob rosijo solze ljubezni in hvaležnosti! Res v žalosti položili smo ga v zemljo, zginil nam je spred oči, a njegovi čisti in blagi značaj pa nam ostane v vednem spominu.

Tedenski koledar.

Nedelja, 6. junija: Binkošti, evang. Jezus govori o sv. Duhu. Jan. 14. Norbert šk. Ponedeljek, 7. junija: Binkošti, Epifanij šk. Torek, 8. junija: Medard šk. Sreda, 9. junija: Kvatre, Primož in Felicijan m. m. Četrtek, 10. junija: Marjeta d. m. Petek, 11. junija: Kvatre, Barnaba op. Sobota, 12. junija: Janez Fakund. — Lunin spremen: Prvi krajec 8. ob 8. u. 0. m. zjutraj. — Solnce izide: 10. ob 4. u. 15 m.; zaide: ob 7. u. 44. m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. junija.

(Binkoštni prazniki) so posvečeni sv. Duhu. Letos je zato priliko papež Leon XIII. izdal posebno okrožnico, s katero priporoča katoličanom celega sveta poveljevat sv. Duha ter ga prositi potrebnih milostij. Sv. Oče ima s tem posebno dvojni namen, namreč da se po milosti sv. Duha razširi in vtrdi krščanski duh povsod, v zasebnem in javnem življenju, pri mogočnih in priprostih, ter da bi se doseglo toliko zaželjeno zedinjenje razkolnikov s katoliško cerkvijo. — Ako primerjamo javno delovanje papežev, njegove namene, s pojavi nekdanjega političnega delovanja po raznih državah, vidimo kako široko in idealno je obzorje, kamor sega papež in polje na katerem deluje, ter kako nizko je obzorje in kako omejen delokrog, kjer se gibljejo moči modernega javnega življenja. — Javno se vidi, da v cerkvi vlada Duh božji, o katerem je želeli in prositi, da zavlada tudi svetu, ker le tedaj je misliti, da se izvrši preobrat na bolje. To so želje in molitve Leona XIII., katerim naj se binkoštni dni pridružijo tudi vsi verni katoličani.

(Birma v stolnici) se prične binkoštno nedeljo dopoldne po slovesni sv. maši malo pred 11. uro, popoldne pa ob treh, binkoštni ponedeljek dopoldne je zopet birmovanje, ki se prične okoli 11. ure — popoldne v ponedeljek ni več birmovanja.

(Socialna demokracija v minelem državnozbornem zasedanju.) S tem naslovom je objavil sinuočni „Narod“ članek, v katerem pojasnjuje, da socialni demokratje v minelem državnozbornem zasedanju niso ničesar pozitivnega storili, pač pa precej negativnega, kar „Narod“, kakor pravi, jako obžaluje. — Mi le želimo, da to spoznanje „Narodovo“, če tudi že pozno, rodi nujne posledice, da z nami vred odločno nastopa proti stranki, ki je v vsakem pogledu nesreča za naš narod, ker je vedno jasneje, da je socialna demokracija vsa popolno v rokah judovskih milijonarjev, ki si hoté po porazu liberalizma potom socialne demokracije zopet pridobiti oblast nad krščanskimi narodi, da bi jih tudi v prihodnje duševno sleparili in materijelno drli, kakor so to delali že od nekdanj na vsestransko škodo ljudskega blagostanja.

(Izpred porotnega sodišča.) Od 2.—3. junija je bila obravnava proti Janezu Križman iz Kam-

nika in Janezu Križman po domače Grudnu iz Mlake. Tožena sta bila radi goljufije pri konkurzu. — Janez Križman iz Kamnika je bil obsojen na 6 tedensko ječo in post vsacih 14 dni — drugi obtoženec je bil oproščen. — Danes, dne 5. junija pa je stal pred porotniki Jakob Jerman iz Domžal radi hudodelstva goljufije, storjene po krivi prisegi. Jakob Jerman bil je namreč dne 23. aprila t. l. v pravdi s svojim stricem Janezom Jermanom iz Ljubljane prisegel, da mu ne dolguje zdatnega zneska 6900 gld. Danes pa so porotniki jednoglasno Jakoba Jermana spoznali krivim in ga je sodišče obsodilo na težko ječo treh in pol let.

(Obrtniško gibanje v Ljubljani.) Tekom maja t. l. so pričeli obrti: Janez Bizjak, v Vodmatu, prodajalec pive v steklenicah; And. Kapus, pek; Jan. Tertnik, Preširnove ulice, kramar; Prim. Bernot, Prečne ulice, sodar; Ant. Krek, na Bregu, krčmar; Lucija Gril, v Vodmatu, branjevka; Alf. Fränkel iz Mödlinga, prodajalec čevljev; Edv. Schoppler, Rimska cesta, tesar. — Obrti so opustili: Dr. Vikt. Supan (vsled smrti) advokaturu; Mat. Zalar, pekarijo; Ferd. Tonsera, prodajo premoga; Jak. oziroma Jera Matijan, pekarijo; Jan. Alešovec, pleskarijo; Prim. Bernot, prodajo lesenin; Josip Černe, mesarijo, Jan. Kordič, branjarijo; Frid. Soss, prodajo manufakturnega blaga; Rud. Bayer, prodajo manufakturnega blaga.

(Promocija.) Iz Gradca se nam poroča: Gosp. Josip Karlovšek, odvetniški kandidat v Voitsbergu na Gor. Štajerskem, doma v Šmarjeti na Dolenjskem je bil danes, dne 4. t. m. ob 11. uri dopoldne na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava. — Čestitamo!

(Iz Slavine) 4. junija. (Nesreča na železnici. — Dostavek v premislek železničnemu vodstvu in drž. oblastnijam.) Danes zjutraj med 8. in 9. uro je povozilo in ubilo na železnici tukaj na Grubnicah 30 let staro ženo Leno Abram, roj. Figar iz Slavine h. št. 46. Sla je na polje preko železnice krompir plet. Ko se je odpeljal mimo proti St. Petru tovarni vlak, je zlezla pod zavoro hoteč prekoračiti železnični tir. Ni zapazila hlapca, ki je bil do St. Petra šel za pripravo kurirju in v tem trenutku od nasprotni strani sam urno drčal z brega nazaj od St. Petra proti Prestraneku. Prijel jo je in vrgel kake 3 sežnje pred seboj na stran. Ko so prihiteli delavci iz bližnjih njiv, je izdihnila. Pustila je žalostnega moža in tri majhne otročiče, katerih najmlajši je komaj 4 mesece star. Huda nesreča za ubogo družino in velika žalost za vso sosese! — Naj mi bo dovoljeno, pristaviti v resen pomislek vodstvu južne železnice in državnim oblastnijam, katere imajo pravico, a tudi dolžnost, skrbeti za varnost sosedom ob železnici in potujočemu občinstvu. Že leta 1882 meseca januarja, priobčil sem dopis v „Slovenca“, v katerem sem opomnil na velike nevarnosti in nevarnosti za ljudi in promet na dotičnem kraju. Vodi tukaj občinska pot iz Slavine na veliko reško cesto preko železničnega tira. Po tej poti hodijo in vozijo Slavinci in Kočanci na polje in cesto proti St. Petru; druge vasi iz občine št. peterske in sv. Mihela pa na svoje senožeti in gozde za Slavino, tako da je veliko več vožnje na njej kot na cesarski med Postojino in St. Petrom. Zavore se zapirajo in odpirajo iz čuvajnice št. 756, ki je oddaljena kakih 5 profilov. Prigodilo se je večkrat, da so pred zaprtimi zavorami vozniki, zlasti po noči, morali čakati po jedno, dve uri in še dalje, preden se jim je odprlo. Velikokrat so bili z vozi in živino zaprti mej zavoroma na železničnem tiru, in so bili prisiljeni polomiti zavore, da so se umaknili prihajajočim vlakom in rešili nesreče sebe in vlake. Priporočal sem, naj se preloži cesta ali postavi čuvajnica k zavoram. A kaj se briga železnica za to, kar pišejo slovenski časniki in kar je potrebno za ljudstvo. Pratečeni Božič na Sv. dan zjutraj se je peljal tukajšnji gosp. kaplan od duhovnega opravila iz St. Petra nazaj v Slavino, kjer je bila oznanjena ob 7. uri druga sv. maša; a našel je zavore zaprte in moral čakati dalje kot pol ure na cesti, ljudje zbrani v farni cerkvi pa na sv. mašo in vsled tega tudi v prestranski kapeli ravno tako ondotni cesarski služabniki. Farni urad v sporazumljenju z županstvom se je zaradi tega pritožil na vodstvo južne železnice in navedel vsakere poprej omenjene nevarnosti in nevarnosti na tem kraju. A kaj je bil vspeh? Sekcijski nadinžener je prišel dne 14. januarja v Slavino za par trenutkov, poslušati ni utegnil ali hotel veliko, mudilo se mu je domov, ter je rekel, da bo o tem se vršila še preiskava.

Kje, kako in kedaj se je vršila preiskava, tukaj pri nas nihče ne ve, dasi sem g. nadinženerju povedal, da se je več kot 30 strank pri meni oglasilo s pritožbami, katere imam zapomnjene; a vprašan ni bil nihče. Dne 3. februarja je prejel farni urad z Dunaja odlok, da g. kaplan ni čakal pol ure, temveč komaj 24 minut, in da čuvaj ni pregrešil drugega kot da je z ozirom na nek vlak, ki je imel 19 m. zamude, še prezgodaj odprl. Kje je inženjer zvedel, da je bilo čakati le 24 minut — Bog ga vеди? Zavoljo drugih, ki so morali čakati pred zavorami ali jih lomili, ni bilo omenjene ne besedice. Le to je bilo pripomnjeno, da čuvaji redno opravljajo svoje dolžnosti, kajti doslej ni bilo nikakih pritožb proti njim. Seveda se bo hodil še pritoževati v Postojino ali v Trst, ko je čakaje že na pol zmrznil na burji ali sam zavore polomil? — Preiskave in kazni zaradi tega ni bilo nikoli nikake, dasi so večkrat vedeli čuvaji, kdo da jih je polomil; popravili ali tudi novo naredili so bolj natihoma, da niso našli ljudje prilike, pred sodnijo nerednosti in nedostatkov spričati. — Prigodi se, da imajo vlaki včasih po cele ure in še več zamude. Si pa pomagaj, če moreš, ako je treba zaradi zamud vedno zavore zaprte imeti. Vlakov vozi pa vsak dan po 25 in še več! So še stari možje živi, ki so bili v pričo, pri komisiji, ko se je železnica delala. Pripovedujejo, da so si Slavinci izgovarjali, da mora čuvajnica stati pri zavorah ob cesti, da se bodo mogle o potrebi sproti odpirati in zapirati. Obljubilo se jim je, a gospoda so na obljube pozabili in naredili, kakor se jim je zljubilo. Naj bi bila čuvajnica in čuvaj pri zavorah, ne bi se bila današnja nesreča zgodila. Seveda se bo reklo: sama si je zakrivila, zakaj pa ne gleda in ne pazi bolje. Res je to; a če se to pripeti po dnevi in oddraženemu človeku, koliko več nevarnosti je za 6, 7 letne šolarje in še manje otroke, ki hodijo po tem potu preko železnice v šolo in na polje, dokler ni čuvaja ondi. Za ponesrečeno revno kmečko ženo se bodo bržkone malo zmenili; a kaj bi se reklo, ako bi kak osebni brzo- ali kurirni vlak, ki vozijo bogato in imenitno gospodo, morda ponoči zadel na kak voz in se ponesrečil na tem nevarnem kraju. Torej pomagajte, dokler ni še večje nesreče! Jan. Sajovic.

(Pošta v Udmatu.) Dne 16. rožnika 1897 odpre se v Udmatu, pol. okraju ljubljanskem nova poštna ekspedicija z imenom „Ljubljana 5“, koji urad se bode pečal s prodajo poštne vrednosti, sprejemanjem navadnih in priporočenih pisemskih pošiljatev, poštne nakaznice do 500 gld., vrednostnih in vožnopoštne pošiljatev brez povzetja do 5 klgr. teže za posamezno pošiljatev, ter ob enem služboval kot nabiralnica poštne hranilničnega urada. Zvezo bode imel s poštним omrežjem po pošti, ki vozi mej Ljubljana 1 in Ljubljana 2 ter o priliki pobiranja pisem.

(Tombola.) C. kr. ministerstvo je gasilni družbi v Gorjah pri Bledu dovolilo efektno tombolo v korist društvene blagajne.

(Zahvala.) Veleslavno jadransko zavarovalno društvo „Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu“ je z dne 29. maja t. l. našemu prostovoljnemu gasilnemu društvu v Mostah podelilo 25 gld. podpore za napravo vsega orodja, v kar se presrečno zahvaljuje omenjenemu društvu ter ga priporoča v posnemanje Načelnštvo prostovoljne požarne brambe v Mostah, dne 3. junija 1897. Fran Zakotnik l. r. načelnik. Jakob Premru l. r. tajnik.

(Povožen) je bil danes v strelških ulicah v Ljubljani Janez Ciber, posestnik iz Matinje vasi. Vozil je hoje, a je na klancu za gradom premalo zavil, hotel je konje obdržati za vajeti, kar se mu spodtakne, on omahne in po nesreči pade pod zadnje kolo, ki mu je šlo čez prsi. Bil je takoj mrtev.

(Iz celovške škofije.) Dne 1. jun. je umrl č. g. Peter Bezjak, župnik v Krčanjah, dekanija Velikovec, star 52 let. Bolehal je že dolgo časa. Porodil se je dne 29. jun. 1845 v Slov. Goricah na Štajerskem, bil v mašnika posvečen dne 18. julija 1895 l. N. p. v m. — Župnijski izpit so delali od 1. do 3. jun. č. gg.: Fr. Vacha, provizor v Malteinu; J. Kuneš, kapelan v St. Urbanu; J. Drdlik, provizor v Gorenčah; Ad. Krejči, provizor v Črnečah; Fr. Hilpert, provizor v Steinbichlu; J. Sedlaček, provizor v Preblju in Iv. Varmut, provizor v Gorjah. — Za provizorja v Krčanje gré č. g. J. Drdlik, provizor v Gorenčah. Župnijo Gorenče bode oskrboval č. g. župnik J. Volavčnik na Rudi.

(Semeniški duhoven Šimen Kesnar †.) Iz Celovca, dne 4. junija: Cesar smo se dolgo časa

bali, naznanilo se nam je v torek, dne 1. t. m. da je mladi duhovnik, č. g. Šimen Kesnar, izdihnil po dolgem trpljenju blago svojo dušo. Neusmiljena smrtna kosa je letos že hudo posegla v itak jako redke vrste Koroške duhovščine. Poleg starčkov, osivelih v častni duhovni službi, nam je pobrala več mož v najlepši in trdni moški dobi, ni prizanesla pa tudi duhovski mladini. Kar po vrsti nam je pobrala kaplana V. Maier-a, ki je nastopil duh. službo l. 1894, za njim vrlaga našega A. Romavh-a, ki je deloval v duh. pastirstvu le nekoliko nad pol leta. Njima se je pridružil sedaj Šimen Kesnar, ki je bil lansko leto kot tretjeletnik posvečen v mašnika ter bi imel letos nastopiti duh. službo. Pa Bog, po neskončnih in nam skritih svojih sklepah je hotel drugače! O novem letu je začel bolehati tako, da je moral opustiti nauke. Pri svojem stricu, preč. g. duh. svetovalcu in župniku Ant. Kesnarju pri Dev. Mar. na Jezeru (Prevalje) je našel skrbno postrežbo, žal, bilo je prepozno. — Pogreba dne 3. jun. so se vdeležili pokojnikovi sošolci — bogoslovci z vođjo o. Huberjem in 20 duhovnikov. Sprevod je vodil mil. gosp. prošt. Lovro Serajnik iz Tinj. Bil je ganljiv prizor, ko je častitljivi in še vedno čvrsti starček, starosta duhovnikov celovške škofije, spremil k prenamu grobu jednega najmlajših duhovnikov ter Boga prosil, naj podeli večni pokoj njega duši! Po končanih obredih je sošolec pokojnika, č. g. semeniški duhovnik A. Vogrinec v iskrenih besedah poslavljaj se od vsem tako dragega Šimena, kazal, kako hudo rano je prizadela smrt starišem, bratom, skrbnemu stricu, pa tudi vsem koroškim Slovencem. Priporočal je pokojnika v molitev znanec in prijatelj, da mu Bog podeli nebeško slavo! —rn.—

(Slovenec novomašnik v Ameriki.) Gospod Andrej Smrekar iz Kneže pri Tolminu obhaja binkoštno nedeljo novo mašo v Towru v Minnesoti.

(V Podbrdu) bodo imeli misijon od 6. do 13. t. m.

(Žetev kapitalistov.) Rotšild je lastnik severne železnice Ferdinandove, katera je prejela l. 1896 lepo svotico 37.508.000 gld. Uradniki in delavci so dobili plače 16.650.000 gld., lastniki prioritet so vzeli 5.934.000 gld. in akcijonarjem, to je Rotšildu je pripadlo 9.198.000 gld. Lokalne železnice in rudokopi pri Ferdinandovi železnici so prinesli Rotšildu malenkost 1.939.000 gld. Dividenda za delnico je znašala 149½ gld., poleg tega še 96¾ odstotkov. Uradniki na tej železnici so večidel židi, tudi restavracije na njej so v židovskih rokah. — Severozahodna železnica, tudi židovska, je imela dohodkov 4.901.180 gld., delničarji so dobili 2.261.305 gld.; proga ob Labi je dala kapitalistom 1.380.000 gld. čistega dobička. Kar nese je v rokah židov, kjer je zguba ni blizo žida. Žalostno razmerje!

(Žid Hertzka.) Ta znani žid je natanko izračunal, koliko dela se mora storiti, da imajo prebivalci to stran Litave potrebno hrano, obleko, stanovanje. Na las je zračunal, da mora biti 615.000 delavskih močij, ki morajo na dan delati po 11 ur. Ako bi pa delali vsi dela zmožni možje, delali bi ali samo 6 tednov na leto, ali pa na dan po dve uri. Ni je čez židovsko zvitost. Hertzka kot član vredništva „Neue Freie Presse“ ima na leto 6 do 8000 gld.; po zimi se zabava na Dunaju, po leti obiskuje toplice na Štajerskem. Ker ima tako plačo, ker mu slana in toča in dež ničesar uničiti ne more, za to ima časa odveč, da se oddaja takim računom in modrovanju. Zraven še opazko: „Neue Freie Presse“ ima 400.000 gld. čistega letnega dohodka, je popolnoma v židovskih rokah in vzdržuje jo ogromno večino kristijanje. Ali nimajo židje dovolj povoda, smejati se neumnim krščanskim sužnjem. Če že kdo hoče po vsej sili brati brezverske časopise, seže naj po takih, ki jih izdajajo kristijanje (dosti jih je) ne pa takih, ki jih izdajajo židje.

(Ali se bode dopolnilo?) Pred nekaj leti je krožila knjiga: „Prerokba vedeževalke Lenormandove o prihodnosti Evrope“, ki se je začelo dopolnjevati l. 1848 ter se popolnoma dopolni l. 1899. Tu se bere: Grška dočaka vihar, kateri prevrže v njej vse razmere, tako da kralj prostovoljno deželo zapusti. Grki, spomnivši se nekdanjega svojega gospodstva v Carigradu, si bodo dvakrat prizadevali zapoditi Turke iz Evrope v Azijo, a obakrat bodo premagani, slednjič jim pride na pomoč veliko združenje ljudi, njega začetek bo na Nemškem, očistijo Evropo od Turkov in prenesejo svoj sedež zopet v Carigrad? Ali se dopolni?

(Nemško-slovenske poštne pečate) je zaukazalo trgovinsko ministerstvo pri vseh novoustanovljenih poštah na Štajerskem in Koroškem, kjer stanujejo Slovenci. Pri sedanjih poštah ostanejo pa še stari nemški pečati, dokler se ne obrabijo. (!)

(Velike pomorske vaje), katere bi letos imele biti ob dalmatinskem pobrežju so se radi blokade na Kreti, katera bode skoraj gotovo še dalj časa trajala — odpovedale.

(Častniška šola) 13. vojnega kora v Zagrebu pride na svojem vednostnem potovanju pod vodstvom nadvojvode Leopolda Salvatorja prihodnji teden v Beljak, Trbiž, Postojino, Pulj in Trst.

(Na smrt obsojena) sta bila v Celju Matija in Franc Fošner, ker je Franc pregovoril Matijo, da je zadavil njegovega 5letnega nezakonskega sina Pavla Ceroviča in ga potem vrigel v vodo.

(Tatvina.) V Vojniku so v noči 23. maja lopovi Mariji Premšak ukradli hranilno knjižico za 2000 gld. in 577 gld. gotovine.

(Samomor.) V Celju se je 2. t. m. v ječi obesil Jožef Ploj, ki je 19. maja z vilami umoril svojo mater.

(Sejmi po Slovenskem od 8. do 12. junija.) Na Kranjskem: na Vinici, Zagorju, Radovljici (za blago in živino), Loki, Metliki, Bušehi vasi, Radohovi vasi; 10. v Škocijanu, Senožetah, Cirkniku, Hinjah, na Igu, Rakitni; 9. v Vrhpolji, Kamniku, Tirni, Žužemberku; 11. v Senožetah. — Na Slov. Štajerskem: 8. v Gornji Ponikvi, v Središču, pri Sv. Emi, Radgoni, Luči, Marenbergu, na Laškem; 9. v Pilštajnu; 12. v Podsredi. — Na Koroškem: 9. v Paterjonu.

Društva.

(Slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani) priredi v ponedeljek, dne 7. t. m. v gostilni pri „Lozarju“ na Sv. Jakoba trgu — javen društven shod s sledečim vsporedom: 1. Kaj hoče krščanski socializem. 2. Politični položaj. 3. Raznoterosti. — K obilni udeležbi vabi najuljudnejši odbor.

(Družbe sv. Cirila in Metoda) nova ženska podružnica se je ustanovila v Rojanu pri Trstu. To najmlajšo podružnico najiskrenejše pozdravljamo želeč ji obilo cvetja in sadu v prid slovenski deci in narodnemu prebujenju. Takih uspehov nam zagotavlja podružnični odbor, obstoječ iz sledečih čl. rodoljubkinj: Gospa Marija Debelakova, prvomestnica; gđe. Viktorija Kavčičeva, zapisničarica; gospa Ivanka Mekeličeva, blagajničarica; gđe. Piščančeva, zapisničarica namestnica in gđe. Kramarjeva, blagajničarica namestnica. — Živela nadebujna ta ženska podružnica in njen čast. odbor!

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so v zadnjih treh tednih poslali: gospod dr. Anton Mihalič v Ljutomeru zbirko 5 gld. 10 kr.; darovala sta gospoda Vakselj in Kralj po 50 kr., drugo je iz nabiralnika v kavarni pri gospodu Sršenu. — Slavna posojilnica na Dolu pri Hrastniku 5 gld. — Slavna posojilnica v Marenbergu 10 gld. — Iz nabiralnika v gostilnici gospoda Pehanija v Žužemberku 5 gld. 84 kr. — Ženska podružnica v Gorici 50 gld. — Ženska podružnica v Prvačini 35 gld. — Slavna okrajna posojilnica v Mokronogu 10 gld. — Ženska podružnica v Sežani 80 gld. letnine in 50 gld. kot prvo polovico šeste pokroviteljnine. — Podružnica v Celju 68 gld. 41 kr. — Slavna tržaška posojilnica in hranilnica 100 gld. pokroviteljnine. — Gospod Podlimbarski 5 gld. — Č. g. Ivan Vrhovnik, župnik v Trnovem v Ljubljani, 3 gld. mesto venca na grob č. g. župnika Kačarja. — Gospod Račigaj 3 gld. 55 kr., nabranih ob poroki Feliksa in Jozefe Trepelj v Čužejevi gostilni na Rečici. — Moška podružnica v Trstu 250 gld. — Prisrčna hvala vsem darovalcem in zlasti damam, ki neutrudno skrbé za slovensko mladino! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Gospod dr. Jožef Gruden, kapelan v Šmartnem, namesto venca na grob dragemu prijatelju † Kačarju 3 gld.; v isti namen preč. gospod dekan J. Razboršek 3 gld. — Gospod Viktor Steska, mestni kaplan pri sv. Jakobu v Ljubljani, več obleke; Petranova rod. bina na Bledu 10 gld.; č. g. Janez Mavrič 1 gld.; č. g. Janez Berlic 3 gld.; č. gosp. Tomaž Potočnik 3 gld.; č. g. Jožef Koblar 2 gld.; č. gosp. Mihael Bulovec 3 gld.; iz Kamnika po kanoniku dr. Elbertu 4 gld. 50 kr. — Bog plačaj!

Telegrami.

Dunaj, 5. junija. Za katoliško ljudsko stranko je tudi nemška ljudska stranka izdala oklic na volilce, v katerem se opravičuje,

zakaj da je tako nasilno postopala v državnem zboru. Nemci v Avstriji so močni dovolj, da se ne dajo preglasovati od Slovanov, in da zabranijo vsako rešitev narodnega vprašanja proti Nemcem. Omenjajo, da so tudi zoper nagodbo z Ogersko, ker bi bila krivična za našo državno polovico. Bati se je bilo, da vlada izda jednake jezikovne naredbe tudi za druge dežele in zato je bilo treba upora. Sedaj treba vstrajati in na-se zaupati.

Dunaj, 5. junija. Policija je zaprla poslanca Wolfa, ki ima dostati večtedensko kazen zaradi razžaljenja cesarja. Tudi poljskega poslanca Szajerja so baje prijeli.

Dunaj, 5. junija. V seji mestnega sveta so liberalci vprašali, zakaj se še ni vsprejelo odposlanstvo mestnega zastopa, ki ima izvršiti adresno zbora glede jezikovnih naredb. Lueger je odgovoril, da je prosil za avdienco, da pa še ni dobil obvestila, sploh pa da so se od takrat razmere bistveno spremenile.

Praga, 5. junija. „Politik“ naznanja, da v prihodnjih dneh izda vlada uradno obvestilo, katero obširno pojasni vzroke, zakaj je vlada zaključila državni zbor.

Praga, 5. junija. Pravosodni minister izda v kratkem za nadsodišče v Brnu komentar k jezikovnim naredbam.

Gorica, 5. junija. Pri volitvi v trgovsko zbornico je bilo izvoljenih dvanajst italijansko-liberalnih kandidatov brez protikandidatov.

Rim, 5. junija. Zbornica je vsprejela državni proračun. Stroški in dohodki so si blizo jednaki.

Carigrad, 5. jun. Razgovori evropskih zastopnikov glede preosnov na Kreti se prično takoj, ko se sklene mir mej Grško in Turčijo.

Berolin, 5. junija. Tausch je bil oproščen, Lützow pa obsojen na dva meseca.

Umrli so:

2. junija. Karol Pogačnik, delavčev sin, 14 dni, Konjušne ulice 9, akutni, želodečni in črevesni katar.

3. junija. Marjeta Kokalj, posestnikova vdova, 75 let, sv. Petra cesta 44, kap.

4. junija. Matilda Štrukelj, pismonoševa hči, 9 mesecev, Lončarska steza 6, akutni, želodečni in črevesni katar.

V bolnišnici:

2. junija. Marija Kerč, ogljarjeva žena, 51 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
4	9. zvečer	731.7	15.7	sl. zah.	del. oblac.	
5	7. zjutraj	732.0	15.7	sl. jvzh.	jasno	0.0
	2. popol.	731.6	24.2	sr. svzh.	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 19.9°, za 3.5° nad normalom.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, istotako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradeo, dne 2. februarja 1897.

Provincijal

brat Emanuel Leitner,
nadzdravnik.

232 100—20

Stanarinske knjižice

za stranke z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplacévanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gld. v

Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Prevzetje sedlarske in jermenarske obrti.

Podpisani si dozuljujem sl. občinstvo in prečastito duhovščino obvestiti, da sem prevzel kupnim pótém

sedlarski in jermenarski obrt

(preje tvrdka Fr. Velkavrh)

v Ljubljani, na sv. Petra cesti št. 34 (v Levčevi hiši).

Priporočam se uljudno ter se nadejam obilnih naročil zagotavljajoč, da mi omogoča več nego desetletno strokovno delovanje v velikih podjetjih na Dunaju, v Gradcu in Budimpešti točno, natančno in solidno izvrševanje vseh meni izročenih naročil po kolikor možno nizki ceni.

V zalogi imam raznovrstne fino izdelane **konjske oprave, sedla, komate**, kakor tudi druge v stroko se vštévajoče predmete lastnega izdelka.

(395) 3—1

Veselo spoštovanjem

Fran Primožič,
jermenar, sedlar in torbar.

Vse poprave sedlarskih, jermenarskih, torbarskih in usnjatih izdelkov se hitro in ceno izvršujejo.

Izdelovanje jermen za stroje

Izdelovanje jermen za stroje

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

najboljše dietične in osvežujoče pijače.

preskušene pri želodčnih in črevesnih katarh, obistnih in mehurnih boleznih, katero priporočajo največjavnejši zdravniki kot bistveno ~~in~~ **podpiralno sredstvo** ~~in~~ **zdraviljenj** in kot **poznejše zdravilo** po 4 23 kopeljih v trajno porabo. (VII.)

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

V sedanjem času za jemanje najbolj pripravno pristno, čisto in sveže 53 (18) 3

dorševo med. ribje olje

je ugodnega okusa in lahko prebavljivo. — Cena steklenici 50 kr., dvojna steklenica 1 gld. Priporočila

lekarna L. Leustek v Ljubljani,
Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Takoj se sprejme **krepak deček** kot

učenec

za kolarski obrt.

Ignacij Voja

397 2—1

kolar v Vodmatu št. 100.

Franjo Alešovec

sobni slikar

v Ljubljani, Hilšerjeve ulice št. 3

uljudno obveščam prečastito duhovščino in sl. občinstvo v mestu in na deželi, da sem **prišel samostojno izvrševati slikarsko obrt**, ter se priporočam prav uljudno in nadejam kot začetnik vsestranske podpore. — Zagotavljam pa, da bodem izvrševal meni izročena dela kar najnatančneje, ukusno, točno po delu primerni niki ceni.

383 3—1

Prodá se ali v najem dá

nova hiša

(štiri sôbe, klet) in zraven **njiva**. Je na deželi ter pripravna za gostilno, prodajalnico ali poletno stanovanje. Več pové upravništvo „Slovenca“.

361 6-5

Štajersko deželno kopelišče
Rogatec-Slatina

Postaja južne železnice Poličane.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Pitno, kopalno, električno zdravljenje in z mlekom.

Prospekte razpošilja ravnateljstvo.

Svetovnosloviti glavberjevo-solnato-kislkasti vrelec, priporočeni od prvih zdravniških avtoritet proti obolenjem prebavnih in dihalnih organov, in sicer:

Tempeljski vrelec, najboljša osvežujoča pijača,
Styria vrelec, preizkušeno zdravilno sredstvo, 230 20—9

razpošilja vselej sveže napolnjena

kopeliščno oskrbnitvo v Rogatec-Slatini.

Deželna rogaška kislá voda se povsodi prodaja.

Glavna zaloga v Ljubljani pri Mih. Kastnerju in P. Lassniku.

XXXX Solidno blago. XXXX

Janeza Dogan-a

mizarski obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15
(v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznoverstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do 40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene madrace 8 gld. 50 kr., pulte za masne knjige itd.

Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik s podobami zastoj in franko. 322 35-5

XXXX Najnižje cene. XXXX

C. in kr. privilegovani
zavod za izdelovanje orgelj

tvrdke
Franc Čapek
v Kremsu ob Donavi

odlikovana mnogokrat s prvimi darili, član pariške akademije umetnosti

se priporoča v izvršitev vseh v to stroko spadajočih del, kakor: izdelovanje in postavljanje novih orgelj po najnovejšem,

preizkušenem stožnopredalčnem (Kegellade) zistemu i. t. d. prenavljanje in popraviljanje orgelj, harmonijev, ameriškega ali poljubnega izvora in velikosti. 121 26-9

Od ustanovitve tega zavoda doslej izvršilo se je v njem 150 novih orgelj, mej temi so se postavile orglje v kreski mestni župni cerkvi (z 48 registri), v prostejeviški (s 30 registri), v St. Lenartu na Koroškem (z 28 registri), v Cortini di Ampezzo (z 32 registri), v Obertham na Češkem (z 18 registri), v Czepanu na Sedmograškem (z 12 registri) itd. itd.

Dovoljujejo se jako ugodni plačilni pogoji.

Josip Cvetrečnik,

sobni slikar, Karlovska cesta št. 2,

se priporoča v vsakovrstna v sobnoslikarski obrt spadajoča dela. 9 32-19

4 zlate, 18 srebrnih kolan, 30 častnih in priznalnih diplom.

Kwizdov
restitucijski fluid,

e. in kr. priv.
umivalna voda za konje
cena stekl. 1 gld. 40 kr. a. v.

Vše tekom 35 let uporabljavana v dvornih hlevih, v večjih konjarnah vojaških in civilnih, krepki pred in ojačuje po velikih štrapacah, pri izpahenju, otrdelosti mišic, kit itd., usposablja konja k trajnemu naporu pri tekanju. 1. 111 12-4

Pristen dobi se le, ako je pritisnjena varstvena znamka, v vseh lekarnah in droguerijah v Avstro-Ogerski.

Glavna zaloga:

Fran Iv. Kwizda

e. in kr. avstro-ogerski in kralj. rumunski dvorni zaležnik
okrožni lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Vse stroje za poljedelstvo!

Vnovič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. — Škopilnice proti peronosperi, zboljšani sestav Vermolero. — Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične (vodovodne) preše). — Slamoreznice, katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju,
II₂ Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!
182 4 Zastopniki se iščejo. 265 20-5

Slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem začel izvrševati

ključavničarsko obrt

ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela, osobito pa za napravo

štedilnih ognjišč, ograj itd.

po kolikor le mogoče najnižjih cenah.

Ako kdo cenjenih naročnikov ne more priti osebno k meni, blagovoli mi poslati dopisnico in pridem takoj sam k njemu.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Janez Smolè,

ključavničar

(859) 1-10

Opekarska cesta št. 11 v Ljubljani.

Največjo izbero

slovenskih in nemških

molitvenikov

v najraznoverstnejših vezéh po najnižji ceni ima

J. Giontini

knjigo- in trgovina s papirjem v Ljubljani,
Mestni trg št. 17. 381 3-3

„SLAVIJA“

vzajemno-zavarovalna banka v Pragi.

P. t. gospodom členom oddelkov I. in II.

(zavarovanje kapitalov za doživetje in smrt)

kateri so sklenili svoja zavarovanja v letih 1869 do 1891, pripada

10% dividenda.

Ta dividenda se izplača na podlagi § 3. pravil oddelkov I. in II. iz zavarovalnine, kolikor je bilo plačane v letu 1896. na police, katere so do sedaj v veljavi, in sicer na ta način, da se odračuni 10% iz zavarovalnine na pobotnicah.

10% dividenda pripada brez izjeme na vsa zavarovanja katerekoli tarife, tedaj na zavarovanja na smrt, na doživetje in na zavarovanje dote otrokom.

P. t. članom, kateri so že celoletno zavarovalnino za leto 1897 vplačali, se bode vračunjenih 10% v gotovini izplačalo. onim gg. članom pa, kateri plačajo zavarovalnino mesečno, četrtletno ali polletno, se bode dividenda na pobotnici, začeni 1. julija 1897 do 30. junija 1898, odštela.

Za leto 1896 iznaša vplačana premija, postranska plačila in obresti gld. 2.631.657.44
Reservni in poroštevni fond bank naše iznašajo koncem leta 7.955.290.62
V dobi 28 let svojega obstanka je izplačala „Slavija“ zavarovancem
zavarovanih kapitalov in odškodnin v vseh oddelkih 27.193.723.10

O tej priliki opozarjamo najširše sloje sl. občinstva na koristne in ugodne tarife banke „Slavije“. Izbéro najugodnejših zavarovalnih tarifov za slučaj smrti in doživetja pošiljamo na zahtevanje drage volje vsakemu.

V Ljubljani, meseca maja 1897.

Generalni zastop „Slavije“

vzajemno-zavarovalne banke v Pragi.

387 1-1

Štev. 14494.

393 (1-1)

Razpis.

Vsled sklepa obč. sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane z dne 20. aprila 1897 se razpisuje

natečaj za splošno ponudbo za dobavo kanalizacijskega načrta

za deželno stolno mesto Ljubljano.

Kanalizacijski načrt, kateri je izdelati za mestno ozemlje, ki meri 690 ha, razpada na splošni in nadrobni načrt.

Ponudniki naj svoje zahteve gledé nagrade za napravo obeh oddelkov načrta, ki imata odgovarjati za nju določenemu programu, namreč za splošni in nadrobni načrt, stavijo ločeno pri podpisnem mestnem magistratu najkasneje

do 15. julija 1897, 12. ure popoldne.

Pri podpisnem mestnem magistratu dobivajo se tudi pogoji razpisa. Pravico sklepati o sprejemu stavljenih ponudb pridržuje si občinski svet dežel. stolnega mesta Ljubljane.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

24. dan maja 1897.

Hotel Fischer, Kamnik, Kranjsko.

Ponižno podpisani slavnemu občinstvu uljudno naznanja, da je s 1. majem letos občeznani

hotel Fischer

v mestu Kamnik, najprijetnejšem zavetišču in kopalnišču, prevzel zopet v lastno režijo.

Priporočujoč se slavnemu občinstvu za obilni obisk naznanja, da bode skrbel prav posebno zadovoljiti cenjene goste z izborno vinsko kapljico, vselej svežim pivom, z dobro, ukusno gorko in mrzlo kuhinjo.

V Hotelu se nahaja mnogo sob za prenočišče, kakor tudi letna stanovanja.

S spoštovanjem

Fran Fischer.

359 10-4

Na prodaj sta po ceni v Vodmatu

hiša s štirimi stanovanji

vsako imajo dve sobi s kuhinjo; hiša ima tudi velik hlev, kleti in senčnato dvorišče.

Hiša s štirimi stanovanji

vsako imajo po jedno sobo in kuhinjo. — Istotam prodajo se tudi ceneno

stavbišni prostori. 345 5-5

Na vprašanja odgovarja **Adolf Hauptmann** v Ljubljani.

Št. 19497.

Razglas.

375 3-3

V smislu § 53. obč. reda za dežel. stolno mesto Ljubljano se daje na znanje, da bodo

računi o prejemkih in stroških

1. mestnega zaklada,
2. ubožnega zaklada,
3. zaklada meščanske bolnice,
4. ustanovnega zaklada,
5. potresnega zaklada in
6. regulacijskega zaklada za 1896. leto

od danes naprej 14 dni javno razgrnjeni v tukajšnjem knjigovodstvu občanom na vpogled.

Pri pretresanju in končni rešitvi teh računov vzel bode občinski svet navedene opazke o njih v preudarek.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 26. maja 1897.

Ustanovljeno l. 1820.

Srebrna svetinja Pariz 1878.

Častni in priznanski diplom na Dunaji 1873.

Insam & Prinoth

St. Ulrich

v Gröden-u (Tirolsko)

se priporočata prečastiti duhovščini za

cerkvena dela iz lesa,

skor: za izdelovanje altarjev, prižnic, spovednic, krstnih kamnov, križevih potov, kipov svetnikov, podob Kristusovih, jaslje itd.

po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in franko.

Spričalo. Kip je došel nepoškodovan. Vse hvali slogu primerno umetnijsko izvršitev podobe, ki na gledalca napravlja velik vtis. Prisrčno se Vam zahvalim za lepo delo. 371 12-2

V Aleksandriji (Egipet).

P. Rajmund Bayerl,

apost. mis. in vikar v samostanu sv. Katarine.

F. P. Vidic & Comp.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke,

zarezne strešne opeke

(izdelane iz najboljših vrhniških ilovice) in tem pripadajočo

stekleno zarežno opeko

in

strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene!

201 21

Velika izbira lepih, porabnih priložnostnih daril!

Najboljše ure po najnižjih cenah.

Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga

veržic, uhanov
in prstanov.

Zaloga Styria-koles in raznih drugih zistemov.

Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.

Ceniki so franko na razpolago.

Novost: **Stenske (Pendel-) ure z godbo**
po jako nizki ceni. 711 32

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

Pomladni Glasi

posvečeni slovenski mladini.

S 4 slikami.

Uredil in založil

E. Lampè.

V Ljubljani 1897.

Krasna mladinska knjižica!

7. zvezek.

Cena broširanim 30 kr., v pol platno vezanim 40 kr., v celo platno vezanim 55 kr., krasno vezanim 90 kr., po pošti 5 kr. več.
Dobé se v ljubljanskem semenišču, v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, pri Jan. Kraju v Novem Mestu in pri D. Hribarju v Celji. — Tudi se dobé prejšnji letniki razven prvega. — Izvirne platnice izdeluje F. Breskvar, knjigovez v Ljubljani.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

**Najboljši
fabrikat!**

I. kranjski

laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-58

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 12 52-22

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Pleskarski in lakirarski obrt

tvrdke

Josip Makovec v Ljubljani

na Bregu št. 20

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela, osobito v prostoročno izvršeno imitacijo vsakovrstnega lesovja. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega materiala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52-34

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.
Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
37 vrat
jedna od gld. 1-10 do 2-13
šest " " 6-25 " 15-
Srajce za dečke,
v 4 velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1- do 1-40
šest " " 5-75 " 7-75
Svitice za gospode,
6 vrat
jedne 80 kr. do gld. 1-40
šest gld. 4-50 do gld. 7-50
Dvanajst ovratnikov
od gld. 1-80 do 2-30.
Dvanajst manšet
od gld. 3-30 do 4-60.
12 predlog
(Verhezen)
od gld. 3-25 do 5-
Za kroj, brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 36 20

LUDOVIK BOROVNIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za
lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim
jamstvom. — Tudi predeluje stare samokresnice,
vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od
mene preskušene. 655 52-37

Slovenski in nemški ilustrovani ceniki zastoj.

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom
in dobrotnikom priporoča podpisani

svoje lepe izdelke

cerkvenih posod in orodja.

Že izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.:
več monštrano, kelihov, svečnikov, kandelabrov
za velikonočne sveče, lestencev itd., prodam 20%
nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebranje,
poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času
izvršilo.

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled
pošljem izgotovljene izdelke franco.

Z največjim spoštovanjem

Leop. Tratnik,
pasar - srebrar,

Sv. Petra cesta šte. 27.

153 20-13

V lekarni se tudi dobiva: Pristno francosko žganje v
originalnih steklenicah po 60 in 40 kr., med. konjak,
med. malaga, najboljša, vse po najnižjih cenah. Želez-
nato kineško vino, sagrađa vino (odvajajoče) itd.

Splošno priznan je
kina-železnati malaga

kot dijetetično, krepčujoče in kri tvoreče
zdravilno sredstvo, priporočljivo krvi pri-
manjkajočim otrokom, ženskim, rekon-
valescentom, sploh slabotnim osebam;
Steklenica gld. 1-80, pol stekl. gld. 1-
Prireja se v kemično farmacev-
tičnem laboratoriju

lekarne „pri zlatem orlu“
J. Svobode nasl. (Mardetschlaeger)

v Ljubljani

kateri naj se določijo naročila. Ondi
dobé se tudi vsa homöopatična
zdravila.

Pojasnila na v lekarniško stroko spa-
dajoča vprašanja dajo se radovoljno in
brezplačno. 54 52-21

Pozor gg. gostilničarji in posestniki!

Zalogo pristnega dalmatinskega kakor
tudi družega

vina

priporoča po primerno nizkih cenah

Tomo Tollazzi

v Dol. Logatu.

354 3-3

Vzorke pošilja na zahtevanje zastoj in franco.

Otvoritev pisarne.

Visoko c. kr. ministerstvo in veleslavna c. kr. deželna vlada za Kranjsko v Ljubljani
sta in sicer prvo z odlokom z dne 24. aprila 1897, št. 12.504, slednja pa z naredbo z dne
2. maja 1897, št. 6598, podelila podpisaneu koncesijo za otvoritev

privatne agencije v Ljubljani

s pravico za izdelovanje nastopno naštetih listin, in sicer:

prošenj na Nj. veličanstvo, računov, vlog na razne osrednje
urade in druga oblastva, zadevajajočih pomiloščenje in razne
milostne čine, obrtne, ženitvene in pristojnostne, državljanske,
iz- in priseljevanjske, vojaške, naborne in one stvari, ki so
v področju političnih oblastij, pa tudi zastopstvo v naštetih
opraviilih.

Uljudno dajoč to na splošno vednost, se priporočam najtopleje v naročila na izdelovanje
vseh v pisarniško stroko vstevajočih se stvari ter zagotavljam točno, najvestnejšo izvršitev po
nizki ceni.

Velespoštovanjem

Josip Perhauc v Ljubljani,
Strelške ulice šte. 4.

340 3-3

Zobozdravnik Avgust Schweiger

stanuje

v Ljubljani v hotelu pri Maliču, II. nadstropje št. 25—26.

Plombovanje v zlatu in platini.

Nova email-plomba, barve zobem slične, je jako trpežna ter se ne
obrabi niti tekom let, ter ne povzroča nikakih bolečin po plombovanju.

Umetni zobje v zlatu (samo ameriški) brez nebesa, stranice iz kav-
čuka z zlatom obrobljene. — Za vse izvršitve popolna garancija.

Pozornost vzbujajoče: Kapljice za zobe, lastne izumbe,
olajšajo takoj zobne bolečine. 307 6

Bivanje stalno.

Dunajska borza.

Dne 5. junija.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 20 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 05
Avstrijska zlata renta 4%	123 15
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 90
Ogerska zlata renta 4%	123 15
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 85
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	958 —
Kreditne delnice, 160 gld.	366 40
London vista	119 50
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 65
30 mark	11 73
30 frankov (napoleonor)	9 52 1/2
Italijanski bankovci	45 45
C. kr. cekini	5 67

Dne 4. junija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	156 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 —
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	159 —
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 35
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141 —
Dunavske vravnave srečke 5%	128 —
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 50
Posojilo goriskega mesta	112 50
4% kranjsko deželno posojilo	98 75
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 80
Priporitne obveznice državne železnice	225 —
južne železnice 3%	179 40
južne železnice 5%	126 30
dolenjskih železnice 4%	99 50

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	150 —
Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gld.	20 20
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 25
Salmove srečke, 40 gld.	72 50
St. Genois srečke, 40 gld.	74 75
Waldsteinske srečke, 20 gld.	60 —
Ljubljanske srečke	22 25
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159 70
Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3530 —
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	378 —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	84 —
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—
Montanska družba avstr. plan.	98 45
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	168 —
Papirnih rubljev 100	127 —

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zube pri žrebanjih, pri izkrebjanju
najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni svetli do dosega kolikor je mogoče visocega
obvestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.